

Labpraksedarbadošības un veselības aizsardzības jomā Internetā veselības aprūpes sektoram

Aptuveni 10 % darbinieku Eiropas Savienībā ir nodarbināti veselības aprūpes un labklājības sektorā, liela daļa strādā slimnīcās. Tādjādi veselības aprūpe ir viens no lielākajiem nodarbinātības sektoriem Eiropā ar plašu darbavietu loku. Sievietes veido 77% no darbspēka. Pēc Eiropas datiem nelaimes gadījumu skaits veselības aprūpes sektorā ir par 34 % augstāks nekā vidējais ES rādītājs.. Sektors ir otrajā vietā balsta-kustību sistēmas darbības traucējumu (BKSDT) ziņā pēc būvniecības sektora (*). Ēi ziņu lapa iepazīstina ar darba drošību un veselības aizsardzību veselības aprūpes sektorā, kā arī norāda, kur atrast informāciju par sektoru Aģentūras mājas lapā.

Galvenie riska faktori un ar tiem saistītās veselības problēmas veselības aprūpes sektorā ir plaši aprakstītas. (†). To vidū ir:

- Balsta-kustību sistēmas pārslogde — nepareizs iermeņa stāvoklis darba laikā, smagumi.
- Bioloģiskie aļenti — mikroorganismi, vīrusi, piem., HIV un hepatīts B, asinssaindņņānās.
- Kīmiskās vielas — tai skaitā dezinfekcijas līdzekļi, anestēzijas gāzes un antibiotikas. Tās var kaitēt ādai vai elpošanas ceļu sistēmai; tās var būt arī kancerogēnas.
- Radioloģiskie apdraudņņumi.
- Mainīgas darba maiņas, darba ritms un darbs naktsmaiņā.
- Vardarbība no sabiedrības locekļu puses.
- Citi stresu veicinoši faktori — traumcņņoņas situācņņjas un faktori darba organizācņņjā un attiecņņbās ar kolcņņjiem.
- Nelaimes gadījumi — kritieni, sagrieņņānās, adatu dūrienu radīti ievainojumi, elektrošok utt.

Mājas lapas sadaļā 'Tcņņmas' ir norādītas saites, kur gūt informāciju par ēiem jautājumiem.

Riska novcņņrtcņņjums un efektīva darba drošības un veselības aizsardzības vadība ir galvenais faktors, lai samazinātu vai novcņņrstu veselības aprūpes darbinieku ekspoziciju apdraudņņjumiem darba vietā.

Tas ietver: darba drošības un veselības aizsardzības vadības sistēmas ievieņņānu; preventīvu politiku un riska novcņņrtcņņjumu; apmācību; konsultācņņjas ar darbiniekiem; pienācīgi nodrošinātus preventīvos dienestus, DDVA integrācņņju citos vadības procesos, tādos kā iepirkumi un tenderi par līgumiem. Konkrctāk runānot:

- riski tiek novcņņrtcņņti, iepazīstoties ar visiem esošajiem apdraudņņjumiem un nosakot, kam un kā var tikt kaitcņņts, un veicot pasākumus risku novcņņrņņānai, cenšoties tos novcņņrst jau to avotā;
- konsultācņņjas ar darba spēcņņku un aktīva darbinieku pārstāvju iesaistīšana, piem., ar drošības komiteju starpniecību, ir svarīga veiksmīga vadības procesa sastāvdaļa.

Slejā 'Tcņņmu saraksts' uzklīkōēiniet uz 'vadības' sadaļu, kur ir norādītas saites, lai gūtu pieeju plašākai informācņņjai.

Visas profesionālās grupas sektorā var saskarties ar apdraudņņjumiem — ne tikai medmāsas, bet arī palīgpersonāls un amatnieki, un vcņļ veselības profesionāļu loks, tai skaitā laboratorijas darbinieki un anesteziologi. Uzklīkōēiniet uz 'Tcņņmu' sadaļu 'Profesijas', kur norādītas saites par konkrctām profesijām.

Mājaslapā ir saites, kas nodroēina pieeju veselai informācņņjas kopai. Tās ir atzītas saites ar dalībvalstīm un valstīm ārpus ES. Ir iekļautas vadoēnās DDVA iestādes, arodbiedrību un darbadevņņju asociācņņjas, kā arī nevalstiskās organizācņņjas.

http://europe.osha.eu.int/good_practice/healthcare/

To help you find your way around, we have provided comments on the links and sorted them.

You can search the list of topics or search by the A to Z index or search the list of providers of information.

In the topics section you may find information on a topic by looking in the guides in the general section as well as under the specific topic section.

The Agency site links to "mirror" pages in the Member States and international countries, where you may find further information.

(*) Skatīt "Eurostat Statistics in Focus" 3. tcņņma, 16/2000. un 17/2001., Eiropas Kopienu Oficiālo Publikācņņju Birojs, Luksemburga.

(†) Piemcņņram, skatīt 'Darba apstākļi slimnīcās Eiropas Savienībā, Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlaboņņanas fonds, EF/95/27/EN, ISBN 92-827-5776-5.

Adatas dūrieni: Injekcijas adatu radītie ievainojumi var radīt personālam fiziskas un emocionālas sekas, tādas kā ar asinīm nododami vīrusi HIV vai hepatīts B vai C, kas var tikt nodoti personālam. Preventīvo pasākumu vidū ir:

- Izvairīšanās no adatu izmantošanas, ja ir drošas un efektīvas alternatīvas.
- Ierīču ieviešana ar drošības aizsargiem un iezīmēm, to novērtējums, lai noteiktu visefektīvākās un piemērotākās ierīces.
- Darba prakses maiņa, ja pastāv adatas dūrienu radītu ievainojumu draudi. Izvairīšanās no adatu uzgāiņiem nomaiņas.
- Darbinieku apmācība, kā pareizi rīkoties ar adatām, un kā tās savākt attiecīgos konteineros asiņu instrumentiem.

Veselības aprūpes darbinieki var saslimt ar **lateksa alerģiju** ko izraisa viēdu valkātie aizsargcimdi. Alerģiskās reakcijas ietver ādas izsitumus, deguna, sinusu un acu problēmas, astmu un pat šoku. Preventīvo pasākumu vidū ir:

- Cimdu lietošana, kam ir zems izdalāmu lateksa proteīnu līmenis.
- Lateksa cimdu lietošanas ierobežošana tikai infekcijas riska novēršanai.
- Kad vien iespējams, neieņūderētū cimdu izmantošana.
- Labas higiēnas prakses ievērošana - roku mazgāšana un izvairīšanās no aizsargkrēmu lietošanas kombinācijā ar lateksa cimdkiem.

Darbu slimnīcās, klīniskās utt. reglamentē attiecīgās **Eiropas direktīvas par drošību un veselību darbā**. Dalībvalstīs ir ieviestas šīs direktīvas savā likumdošanā un pieņemtas norādes un kodeksus. Pamatdirektīva nosaka pamatus labai vadībai un aptver visus apdraudējumus, kas atrodami veselības aprūpes sektorā. Pārējās direktīvas iztirzā konkrētus riskus detalizētāk.

Piepūle ceļot, **smagumu pārvietošana un saspringti iermeņa stāvokļi** parasti rodas, sniedzot palīdzību pacientiem. Taču tā atrodama arī citos uzdevumos - veļas, preču, kā arī piegāžu pārvietošana utt., ratiņu, gultu, atkritumu konteineru grūšana, tīrīšana utt. Saspringti iermeņa stāvokļi darbā var rasties lūriņijā vai laboratorijā darbā. Novērošanas nolūkā jāapsver šādi jautājumi:

- Vai darbā ir izvērtēta smagumu pārvietošana un nogurdinoši iermeņa stāvokļi?
- Vai var izmantot tehniskos palīgīdzekļus vai pielāgojamas iekārtas?
- Vai var pārkārtot darbavietu, lai izvairītos vai samazinātu problēmu?
- Vai tiek nodrošināta apmācība?
- Vai ir ieviesti veselības uzraudzības un rehabilitācijas pakalpojumi?

Uzmanības pievēršana **apkurei, apgaismojumam, gaisa kvalitātei** ir ir tikpat svarīga veselības aprūpes čkā, kā jebkurā citā sektorā.

Darbs maiās un naktīs var izraisīt virkni veselības problēmu un palielināt stresu darbā. Preventīvo un kontroles pasākumu vidū ir darba grafiku uzlabošana, piemēram:

- Vai maiās tiek organizētas pēc rotācijas principa - diena, vakars, nakts?
- Vai tiek dots pietiekami daudz brīvdienu, lai darbinieki varētu atgūt zaudēto miegu pēc darba naktīs?
- Vai maiņu laikā ir pietiekami daudz atpūtas pārtraukumu?
- Vai maiās tiek plānotas un paziņotas personālam savlaicīgi?
- Vai neplānotas izmaiņas maiņu grafikos tiek samazinātas līdz minimumam?

Psihosociālie jautājumi tādi kā vardarbība no sabiedrības puses un iebiedēšana no darba kolēģu puses, kā arī citi stresa faktori, kā ir konstatēti, ir bieži sastopami veselības aprūpes darbā. Papildus stresa faktori var būt saskarsme ar sāpēm un mirstošiem cilvēkiem, patstāvības trūkums un monotons darbs dažās darba vietās, komandas darba trūkums, darbs izolētībā, atbalsta un atbildes reakcijas trūkums. Taču profilakse un kontrole ir iespējamas.

Labāki panākumi darba drošības un veselības aizsardzības jomā veselības aprūpes sektorā dos labumu ne tikai darbiniekiem, bet arī ikvienam, kas ārstējas, un tie samazina arī izmaksas.